

Bijlage 1 : Aanscherping ZZP-omschrijvingen en algoritmen

Op verzoek van VWS zijn de zorgzwaartepakketten (ZZP's) voor de AWBZ inhoudelijk aangescherpt en de algoritmen in het ZZP-registratieprogramma technisch aangepast. Hiervoor is gebruik gemaakt van de ervaringen die tijdens de landelijke score (november 2006 – februari 2007) en controle door CIZ (mei-september 2007) zijn opgedaan. Tevens zijn de signalen die door diverse landelijke partijen en individuele zorgaanbieders en zorgkantoren zijn afgegeven (onder andere via de helpdesk) verwerkt.

1. Hoofdlijnen aanscherpingen cliëntprofielen per ZZP

Verpleging en verzorging (V&V)

- Voordat de beschrijvingen per ZZP worden gepresenteerd is een tabel opgenomen waarmee aan de hand van '+'-jes een totaal overzicht van de ZZP's wordt gegeven en inzicht wordt gegeven in de onderlinge verschillen tussen de ZZP's.
- De algemene indeling van de ZZP's is niet veranderd.
- De teksten in het cliëntprofiel zijn op onderdelen aangepast. Het betreft tekstuele aanpassingen die tot doel hebben om het onderscheid tussen de verschillende ZZP's duidelijker te maken.
- De staaf- en cirkeldiagrammen (aan de rechterkant van iedere ZZP omschrijving) zijn iets aangepast, omdat deze niet helemaal meer overeenkwamen met de aanscherping in de cliëntprofielen. Voor de aanscherping is gebruik gemaakt van de scores van de indicatiestellers die de ZZP-score van de zorgaanbieders hebben gecontroleerd.
- Met betrekking tot ZZP 4 heeft een inhoudelijke wijziging van het pakket plaatsgevonden: aan het pakket is de functie verpleging toegevoegd. Dit heeft niet geleid tot een andere omvang van het pakket, omdat de functie verpleging in plaats van of in combinatie met de functie persoonlijke verzorging wordt geleverd. Daarnaast kan ZZP 4 ook van toepassing zijn voor cliënten met een somatische grondslag (het ZZP is dus niet meer voorbehouden voor cliënten met een psychogeriatrische grondslag). Door deze aanpassingen is dit ZZP op meer cliënten van toepassing geworden.
- De ZZP's 7 en 8 zijn aangescherpt om duidelijk te maken dat deze pakketten alleen zijn bedoeld voor cliënten die zeer specifieke begeleiding en/of verzorging behoeven.

De aangescherpte ZZP's voor de sector V&V zijn meer uitgebreid beschreven in de notitie ZZP's V&V 2008 die te vinden is op www.zorgzwaartebekostiging.nl

Gehandicaptenzorg (GZ)

- Voordat de beschrijvingen per ZZZ worden gepresenteerd is een tabel opgenomen waarmee aan de hand van '+'-jes een totaal overzicht van de ZZZ's wordt gegeven en inzicht wordt gegeven in de onderlinge verschillen tussen de ZZZ's.
- De algemene indeling van de ZZZ's is niet veranderd.
- De staaf- en cirkeldiagrammen (aan de rechterkant van iedere ZZZ omschrijving) zijn iets aangepast, omdat deze niet helemaal meer overeenkwamen met de aanscherping in de cliëntprofielen. Voor de aanscherping is gebruik gemaakt van de scores van de indicatiestellers die de ZZZ-score van de zorgaanbieders hebben gecontroleerd.
- De teksten in het cliëntprofiel zijn op onderdelen aangepast. Het betreft tekstuele aanpassingen die tot doel hebben om het onderscheid tussen de verschillende ZZZ's duidelijker te maken. De belangrijkste aanpassingen zijn:
 - -In samenspraak met het CIZ en het CCE zijn de profielen van de ZZZ's VG06 en VG07 aangescherpt voor wat betreft de beschrijving van de gedragsproblematiek, zodanig dat de doelgroep beter wordt herkend en het onderscheid met de overige ZZZ's duidelijker is geworden.
 - In het profiel van ZZZ VG07 zijn twee cliëntgroepen beschreven, de SGLVG-cliënten en de SGEVG cliënten. Met name ten aanzien van de behoefte aan ADL-ondersteuning verschillen deze cliënten van elkaar, maar de aard en de omvang van het ZZZ is voor beide cliëntgroepen van toepassing. Ten behoeve van de herkenbaarheid zijn in het profiel nu beide groepen beschreven.
- De profielen van de ZZZ's LG02 en LG04 zijn op basis van de score op de zorgzwaarte-items en in samenspraak met zorgaanbieders zodanig aangepast dat de ondersteuningsbehoefte van de cliëntgroepen (dit betreft met name NAH cliënten) hierin beter wordt herkend.

De aangescherpte ZZZ's voor de sector GZ zijn meer uitgebreid beschreven in de notitie ZZZ's GZ 2008 die te vinden is op www.zorgzwaartebekostiging.nl .

Geestelijke Gezondheidszorg (GGZ)

- De gecombineerde ZZZ-beschrijvingen voor de B-categorie (voortgezet verblijf) en de C-categorie zijn 'uit elkaar getrokken'. Er zijn afzonderlijke beschrijvingen gemaakt voor de B en de C-reeks.
- De naamgeving van de ZZZ's is bijgesteld en geeft duidelijker aan wat de onderscheidende kenmerken zijn van de diverse ZZZ's.
- De omvang van de component behandelaars in de B-pakketten 1, 2 en 3 is op grond van gegevens uit de DBC-registratie vastgesteld.

- Omdat het onderscheid tussen ZZP 3 en ZZP 4 beperkt was, én er behoefte was aan een ZZP voor cliënten met beperkte psychiatrische problematiek met bijkomende gezondheidsproblemen (vanwege ouderdom of verwaarlozing), zijn het oude ZZP 3 en ZZP 4 samengevoegd tot een nieuw ZZP 3 en is er een nieuw ZZP 4 ontwikkeld voor de genoemde doelgroep.
- ZZP 7 voor C-categorie is geschrapt. Logischerwijze komen cliënten met dit profiel niet voor in de verblijfssetting die bij de C-categorie aan de orde is.

De aangescherpte ZZP's voor de sector GGZ zijn meer uitgebreid beschreven in de notitie zpp's GGZ 2008 die te vinden is op www.zorgzwaartebekostiging.nl

2. Hoofdpijnen aanpassingen algoritmen ZZP-registratieprogramma

In het verlengde van de aanscherpingen die op basis van de inhoud zijn gemaakt in de omschrijvingen van de ZZP's zijn de algoritmen aangepast. Op basis van de gegevens van de indicatiestellers die de ZZP-controle hebben verricht zijn de somscores van de verschillende beperkingen berekend en de grenzen tussen de ZZP's gewijzigd.

Verpleging en verzorging

- De grondslag 'somatiek' is toegevoegd aan het algoritme voor ZZP 4;
- De grenswaarden tussen de volgende pakketten zijn aangepast: tussen ZZP3 en ZZP6, tussen ZZP4 en ZZP5, tussen ZZP5 en ZZP7 en tussen ZZP6 en ZZP7.
- De grenswaarden tussen de ZZP's 6 en 7 is aangepast met betrekking tot probleemgedrag;
- Met betrekking tot het onderscheid tussen ZZP6 en 7 speelt de ADL-ondersteuning in de advisering geen rol meer.

Gehandicaptenzorg

- De grenswaarden tussen de ZZP's 6 en 7 is aangepast met betrekking tot probleemgedrag;
- Met betrekking tot het onderscheid tussen ZZP6 en 7 speelt de ADL-ondersteuning in de advisering geen rol meer.

Geestelijke gezondheidszorg

- De vraag of er sprake is van voortgezet verblijf is toegevoegd in de algoritmes zodat een onderscheid kan worden gemaakt tussen de B en C-categorie;
- Voor de C-categorie is ZZP7 uit het algoritme gehaald, waarbij de algoritmes voor ZZP4, 5 en 6 zodanig zijn aangepast dat daarin cliënten uit het 'oude' ZZP7 daarin terecht komen;
- Vanwege het samenvoegen van de 'oude' ZZP's 3 en 4 en het invoegen van een 'nieuw' ZZP4 zijn de algoritmen van ZZP3, 4 en 6 gewijzigd.

De wijziging in de pakketten als gevolg van de aanpassingen in de algoritme zijn voor u instelling zoals eerder gezegd automatisch te generen via het zorgzwaartescore programma, u hoeft hiervoor niet opnieuw op cliëntniveau gegevens in te voeren (m.u.v. eventueel nieuwe informatie).

3. Algemene notities

Kinderen/jeugdigen

Voor zowel de gehandicaptenzorg en geestelijke gezondheidszorg is het signaal door zorgaanbieders en indicatiestellers afgegeven dat de herkenbaarheid van de zorgzwaartepakketten voor kinderen/jeugdigen niet optimaal is. In het bijzonder opvoedkundige aspecten spelen hier een belangrijke rol. In de diverse beraden met partijen is geconcludeerd dat aparte ZZP's voor kinderen/jeugdigen niet noodzakelijk zijn. Wel is geconstateerd dat een nadere toelichting op het gebruik van ZZP's bij de indicatiestelling van kinderen/jeugdigen gewenst is. Om de herkenbaarheid van de ZZP's voor deze groep te vergroten is afgesproken dat in de verschillende gebruikersgidsen aandacht komt voor de specifieke kenmerken van kinderen/jeugdigen en de wijze waarop dat tot uiting komt in de zorgzwaarte en de keuze voor een ZZP.

Tijdelijk verblijf

Vanaf 1 juli 2007 worden cliënten die per week voor 3 of minder dagen voor verblijf in aanmerking komen in functies en klassen geïndiceerd.. Voor cliënten die 4 of meer dagen verblijven wordt in 2007 in ZZP's geïndiceerd. Deze wijze van indicatiestelling blijft in 2008 ongewijzigd. Voor de NZa betekent dit dat zij ook voor de verblijfsdagen die niet in een ZZP zijn uitgedrukt een aparte prestatie moeten benoemen en van een prijs voorzien.

Gebruikersgidsen

Voor de cliënten met behoefte aan verblijf in de langdurige zorg is een gebruikersgids over de inhoud van de zorgzwaartepakketten samengesteld. In deze gids wordt een voor cliënten begrijpelijke omschrijving van elk zorgzwaartepakket opgenomen, inclusief een weergave van het zorgaanbod op hoofdlijnen dat een cliënt redelijkerwijs bij een dergelijk pakket kan verwachten. De gebruikersgids wordt in de maand oktober aangepast en in overeenstemming gebracht met de omschrijving van de bijgevoegde ZZP's.

Vanaf 1 januari 2008 worden de aangepaste gebruikersgidsen verspreid. In het najaar zal eveneens gewerkt worden aan de gebruikersgidsen voor de cliëntgroep LVG. Besloten is om voorsnog geen gidsen te ontwikkelen voor de cliëntgroepen in de ZG en de SGLVG. Met de belanghebbenden van deze groepen wordt contact opgenomen om gezamenlijk een toelichting op de pakketten te ontwikkelen.

Extreme of bijzondere zorgzwaarte

Een klein percentage cliënten past vanwege een zeer omvangrijke of bijzondere zorg niet in één van de zorgzwaartepakketten. De NZa ontwerpt op dit moment een regeling die er in voorziet dat cliënten met een extreme of bijzondere zorgvraag kunnen rekenen op voldoende middelen voor het leveren van de noodzakelijke zorg. In 2008 zijn de bestaande regelingen voor extreme zorgzwaarte en voor bijzondere groepen nog van kracht. Ook zal de NZa in december met een beleidsregel verduidelijken op welke wijze instellingen cliënten, die nu al extreme zorg krijgen, moeten omzetten van huidige bekostiging naar een bekostiging in ZZP's zodat de herallocatie op een juiste wijze kan worden berekend.

Behandeling

In de beschrijving van de middelzware en zware pakketten is behandeling opgenomen. Het betreft specifieke behandeling gericht op de aandoening, stoornis of beperking die de grondslag vormt voor de AWBZ. Behandelaars kunnen zijn arts, psychiater, orthopedagoog, fysiotherapeut, ergotherapeut, e.d.

In de lichte zorgzwaartepakketten is geen behandeling opgenomen (bijvoorbeeld VV1, VV2, VG1, VG2, LG1, LG2). In de totaal tijd en prijs van deze ZZP's is wel enige ruimte opgenomen voor de inzet van behandelaars op de achtergrond, ten behoeve van het adviseren en bijstaan van medewerkers in het uitvoeren van taken. Het gaat om incidenteel gebruik van één of meerdere voor de verblijfsinstelling werkzame behandelaars.

In een aantal ZZP's is wel sprake van betrokkenheid van behandelaars bij de zorgverlening. De bekostiging van artikel 8 (de functie behandeling) en artikel 15 (basis medische zorg, hulpmiddelen, geneesmiddelen e.d.) van het Bza is momenteel afhankelijk van de toelating voor behandeling op grond van de WTZi. Dit betekent dat de bekostiging niet afhangt van de indicatie van de cliënt, maar of de zorgaanbieder waar de cliënt verblijft een toelating voor behandeling heeft. De cliënten die verblijven bij een zorgaanbieder zonder toelating voor behandeling (verzorgingshuis, RIBW of GVT) kunnen op grond van de Zorgverzekeringswet aanspraak maken op behandeling.

Er zal in 2008 een keuze worden gemaakt of en hoe de kosten die gemaakt worden in het kader van artikel 15 BZa gekoppeld worden aan de zorgzwaartepakketten. In 2007 zal er een verkennend onderzoek plaatsvinden naar de toekomstige financiering van medische hulp, geneesmiddelen en hulpmiddelen vanaf 2009. In 2007 en 2008 blijft de bekostiging van artikel 15 gebonden aan de instelling waar de cliënt verblijft.

In het NZa-rapport 'indicatieve prijzen zorgzwaartepakketten' wordt per sector een specifieke toelichting gegeven op de bekostiging van de component behandelaars in 2007 en 2008.

Sectorvreemde ZZP's

Zorginstellingen hebben bij de zorgzwaartescore ook sectorvreemde ZZP's gescoord. Een sectorvreemde ZZP verwijst naar een cliënt die is geïndiceerd voor een Zzp met een grondslag die niet overeenkomt met de formele toelating van de instelling waar de zorg wordt ontvangen. Dat was bij de score toegestaan. Immers, de zorgzwaartescore is er op gericht om een zo goed mogelijk beeld te krijgen van de kenmerken en zorgzwaarte van cliënten.

Ook bij de invoering van zorgzwaartebekostiging is het uitgangspunt dat een zorginstelling moet zijn toegerust om zorg te kunnen leveren aan bepaalde doelgroepen. Dat wil zeggen een gebouw met de benodigde voorzieningen en personeel dat beschikt over voldoende deskundigheid en vaardigheden om goede zorg te kunnen bieden. In de huidige bouwregelgeving zijn onder andere hiervoor prestatie-eisen voor zorggebouwen benoemd. De prestatie-eisen kunnen verschillen per doelgroep waaraan zorg wordt verleend. Het gevolg hiervan is dat aan de huidige toelatingen voor zorgverlening waarbij ook verblijf wordt geleverd een doelgroep is gekoppeld.

Een zorginstelling kan in beginsel geen zorg leveren aan cliënten die beschikken over een zogenoemde sectorvreemde ZZP. Daartoe dient de instelling te beschikken over een toelating voor de betreffende doelgroep. Is de instelling niet in het bezit van een toelating voor de betreffende doelgroep, dan kan men hiervoor een aanvraag doen. Het zorgkantoor zal voorts bij het maken van afspraken met zorgaanbieders moeten kijken in hoeverre een instelling in staat is om kwalitatief goede zorg te leveren, eventueel ook aan cliënten waarvoor de instelling geen toelating heeft. Bij de productieafspraken kan dat aanleiding zijn voor specifieke afspraken over prijs en kwaliteit.